

**ПЛАН-КОНСПЕКТ (КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ)
для проведення заняття із профільної підготовки з особовим складом 8-ї
навчальної групи навчальної пожежно-рятувальної частини**

Тема: «Організація внутрішньої, гарнізонної та караульної служб у підрозділах. Призначення та порядок зміни караулів. Обов'язки осіб внутрішнього наряду. Утримання приміщень. Допуск сторонніх осіб»

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації НС, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмінь і навичок керування особовим складом караулу при несенні служби та при ліквідації НС.

Час проведення: 1 год.

Місце проведення: навчальний клас.

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект (конспект-лекції).

Нормативно-правові акти і література:

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року №5403-VI;
2. Наказ МВС від 15.06.2017 № 511 «Порядок організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту» зі змінами відповідно до наказу МВС України від 12.06.2023 № 480 «Зміни до Порядку організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту»;
3. Наказ МВС від 10.02.2022 № 116 «Про затвердження Порядку організації внутрішньої, гарнізонної та караульної служб в органах та підрозділах Державної служби України з надзвичайних ситуацій».

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 2 хв.:
 - перевірка присутніх;
 - оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 3 хв.:
 - перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 35 хв.

Питання, які вивчатимуться:

- 1) Організація внутрішньої, караульної та гарнізонної служби в пожежно-рятувальних підрозділах;
- 2) Організація зміни чергових караулів;
- 3) Утримання службових приміщень.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
<p>1) Організація внутрішньої, караульної гарнізонної та служби в пожежно-рятувальних підрозділах</p> <p style="text-align: center;">Організація внутрішньої служби</p> <p>Внутрішня служба - комплекс заходів із забезпечення повсякденної діяльності органів та підрозділів ДСНС у місцях дислокації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. До внутрішньої служби належать: <ul style="list-style-type: none"> несення служби внутрішнім нарядом; підтримання внутрішнього порядку, створення умов для повсякденної діяльності особового складу, дотримання ним вимог безпеки праці та пожежної безпеки; здійснення пропускнуго режиму; дотримання особовим складом розпорядку дня. 2. Організація внутрішньої служби в органах та підрозділах ДСНС та контроль за її станом покладається на їх начальників. 3. Для несення внутрішньої служби в органах та підрозділах ДСНС із числа особового складу призначається внутрішній наряд. 4. Обслуговування техніки, оснащення та обладнання, забезпечення внутрішнього порядку в приміщеннях і на закріпленій території здійснюється особовим складом чергового караулу (зміни) відповідно до розпорядку дня. 5. Пропускний режим в органах та підрозділах ДСНС організовується з метою запобігання проникненню сторонніх осіб на територію та в приміщення, недопущення внесення або винесення (ввезення або вивезення) майна без відповідного дозволу. <p style="text-align: center;">Внутрішній наряд у пожежно-рятувальних підрозділах ДСНС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Для несення служби у внутрішньому наряді в ПРП призначається черговий по караулу та може призначатися постовий біля фасаду (з урахуванням штатної чисельності караулів та особливостей розташування пожежного депо). У підрозділах, що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, додатково можуть призначатися постові та дозорні. 2. У разі якщо постовий біля фасаду не призначається, вхідні двері підрозділу повинні бути облаштовані магнітними замками з виведенням відео- і аудіо сигналу на пункт зв'язку частини (далі - ПЗЧ). У місці встановлення кнопки виклику чергового по караулу повинна встановлюватися відповідна інформаційна табличка «Виклик чергового по караулу». Відчинення вхідних дверей до підрозділу має відбуватися, у тому числі, з приміщення ПЗЧ. Забезпечення пропускнуго режиму покладається на чергового по караулу. 3. Для несення служби у складі внутрішнього наряду в ПРП призначається особовий склад чергового караулу. <p>У підрозділах, які забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, забороняється одночасно виставляти на пости та дозори більше ніж 30 % особового складу чергового караулу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Склад внутрішнього наряду затверджується в день заступання на чергування нарядом на службу в Книзі служби. 5. У разі призначення постових і дозорних у підрозділах, що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, розробляється таблиць постів (дозорів). 6. Особи внутрішнього наряду підпорядковуються начальнику чергового караулу. Зміна внутрішнього наряду проводиться в час, визначений начальником чергового караулу. 7. Черговий по караулу повинен: <ul style="list-style-type: none"> знати обов'язки всіх осіб внутрішнього наряду та начальника чергового караулу; 	<p>Дати під запис коротко.</p>

виконувати обов'язки начальника чергового караулу в разі його відсутності або під час відпочинку;
проводити зміну осіб внутрішнього наряду та перевіряти несення ними внутрішньої служби;
організовувати виконання особовим складом чергового караулу розпорядку дня, дотримання правил безпеки праці, пожежної безпеки, режиму опалення та режиму освітлення приміщень, збереження закріпленого обладнання, інвентарю і майна, підтримання порядку в приміщеннях і на території підрозділу;
представлятися стороннім особам, що прибули до підрозділу, установлювати мету їх прибуття, за необхідності викликати начальника чергового караулу або начальницький склад підрозділу та супроводжувати їх;
виконувати завдання, які покладаються на постового біля фасаду пожежного депо, якщо в підрозділі постовий біля фасаду не призначається до складу внутрішнього наряду.

8. Постовими біля фасаду призначаються особи із складу чергового караулу.

9. Постовий біля фасаду повинен:
перебувати в місці, визначеному для несення служби;
зустрічати осіб, що прибули до підрозділу, представлятися, установлювати мету їх прибуття, за необхідності викликати начальника чергового караулу або чергового по караулу для супроводу прибулої особи;
отримувати від фізичних осіб усні повідомлення про пожежі, НС та інші небезпечні події, негайно передавати інформацію начальнику чергового караулу;
не допускати утворення перешкод, що заважають виїзду з підрозділу пожежно-рятувальної, аварійно-рятувальної та спеціальної техніки;
забезпечувати дотримання пропускового режиму.

10. Постовому біля фасаду забороняється залишати пост до зміни або до зняття його з поста, відволікатися від виконання обов'язків постового.

Дати під
запис
коротко.

Організація гарнізонної служби

Гарнізонна служба - комплекс заходів, що здійснюються для забезпечення постійної готовності органів та підрозділів ДСНС гарнізону до виконання завдань за призначенням.

1. Основними завданнями гарнізонної служби є:
підтримання постійної готовності органів та підрозділів ДСНС гарнізону до виконання завдань за призначенням;
моніторинг оперативної обстановки в зоні оперативного реагування гарнізону, організація реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події і управління силами гарнізону під час реагування;
підтримання взаємодії органів і підрозділів ДСНС гарнізону із спеціалізованими службами цивільного захисту та забезпечення міжобласної взаємодії гарнізонів;
аналіз загроз пожежної і техногенної безпеки в зоні оперативного реагування гарнізону та розроблення оперативно-службових документів;
підготовка та злагодження дій органів та підрозділів ДСНС гарнізону для забезпечення реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події;
організація системи зв'язку для забезпечення управління під час реагування органів і підрозділів ДСНС гарнізону на пожежі, НС та інші небезпечні події;
забезпечення функціонування ГДЗС в органах та підрозділах ДСНС гарнізону;
оперативний моніторинг стану протипожежного водопостачання в зоні оперативного реагування гарнізону;
організація матеріально-технічного забезпечення органів і підрозділів ДСНС гарнізону, у тому числі під час виконання завдань за призначенням.

2. З метою забезпечення реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події,

функціонування системи управління і підтримки дій органів та підрозділів ДСНС гарнізону під час виконання завдань за призначенням на штатній основі функціонують ОКЦ і ГДЗС, на позаштатній - служба зв'язку і технічна служба.

3. Посадові особи гарнізону:

начальник гарнізону;

оперативний черговий по гарнізону;

старший диспетчер гарнізону;

начальник служби зв'язку гарнізону;

начальник технічної служби гарнізону;

начальник ГДЗС гарнізону;

начальники районних управлінь (відділів) територіального органу ДСНС;

начальники державних пожежно-рятувальних загонів (далі - ДПРЗ).

4. Начальником гарнізону за посадою є начальник територіального органу ДСНС, йому підпорядковуються всі органи та підрозділи територіального органу ДСНС, а в оперативному відношенні - чергові сили, призначені для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події АРФ ЦП та закладів освіти цивільного захисту ДСНС, що входять до складу гарнізону.

5. У разі відсутності начальника гарнізону його обов'язки покладаються на особу, яка виконує обов'язки начальника територіального органу ДСНС.

6. Оперативним черговим гарнізону є начальник чергової зміни ОКЦ. На час чергування йому підпорядковується чергова зміна ОКЦ, а в оперативному відношенні - чергові сили гарнізону та оперативні чергові (чергові) АРФ ЦП.

7. Старшим диспетчером гарнізону є старший диспетчер (диспетчер) ОКЦ. Він підпорядковується начальнику ОКЦ, а під час чергування - оперативному черговому гарнізону. В оперативному відношенні йому підпорядковуються всі диспетчери (радіотелефоністи, підмінні радіотелефоністи) підрозділів гарнізону.

8. Начальник служби зв'язку гарнізону призначається із числа осіб, які мають спеціальну підготовку за фахом, та підпорядковується начальнику гарнізону, а під час виїзду на пожежі - КГП.

9. Начальником технічної служби гарнізону є начальник підрозділу з питань ресурсного забезпечення територіального органу ДСНС, який підпорядковується начальнику гарнізону, а під час виїзду на пожежі - КГП.

10. Начальник ГДЗС гарнізону призначається наказом начальника територіального органу ДСНС із числа осіб начальницького складу територіального органу ДСНС. Начальник ГДЗС гарнізону підпорядковується начальнику гарнізону, а під час виїзду на пожежі - КГП.

11. Начальник районного управління (відділу) територіального органу ДСНС в оперативному підпорядкуванні є старшим прямим начальником особового складу ДПРЗ, ПРП (у тому числі підрозділів, що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів), що дислокуються в межах району.

12. Начальник ДПРЗ в оперативному підпорядкуванні підпорядковується начальнику районного управління (відділу) територіального органу ДСНС, є прямим начальником особового складу ДПРЗ та підпорядкованих частин і постів.

13. Службова діяльність чергових змін ОКЦ, чергових караулів (змін) ПРП та структурних підрозділів АРЗ СП і АРФ ЦП, у яких здійснюється чергування на основній пожежно-рятувальній техніці, розподіляється за змінами (караулами).

Перша зміна (караул):

організовує роботу ГДЗС;

розробляє, упроваджує та контролює здійснення комплексу заходів щодо вдосконалення ГДЗС;

розробляє оперативно-службові документи щодо оперативних дій підрозділів на

Дати під
запис
коротко.

станціях метрополітену, об'єктах виробництва, зберігання, транспортування сильнодіючих отруйних, радіоактивних та хімічних речовин, а також схеми підвальних приміщень зі складним плануванням;

розробляє інструкції (плани) взаємодії із спеціалізованими службами цивільного захисту в разі загрози або виникнення пожеж, НС та інших небезпечних подій;

організовує та контролює підготовку особового складу в теплодимокерах, димокерах, на полігонах і вогневих смугах психологічної підготовки.

Друга зміна (караул):

веде облік та аналіз оперативних дій підрозділів під час гасіння пожеж, ліквідації наслідків НС та інших небезпечних подій, готує пропозиції щодо їх удосконалення;

організовує взаємодію з підприємствами, установами та організаціями з питань протидії пожежам у природних екосистемах, узагальнює інформацію із цих питань;

вивчає, узагальнює та впроваджує досвід роботи із застосування пристосованої техніки для гасіння пожеж;

організовує оперативний облік та перевірку джерел протипожежного водопостачання, розробляє та впроваджує комплекс заходів щодо його вдосконалення, веде облік безводних районів;

здійснює розроблення та своєчасне коригування планшетів і довідників джерел протипожежного водопостачання;

веде облік використання під час гасіння пожеж техніки, спеціального обладнання, вогнегасних речовин і матеріалів.

Третя зміна (караул):

веде облік будівель підвищеної поверховості, висотних будівель та об'єктів критичної інфраструктури, узагальнює оперативні дії щодо гасіння пожеж на них;

організовує роботу та здійснює контроль за своєчасним випробуванням пожежно-технічного та аварійно-рятувального обладнання, оснащення, устаткування та спорядження;

організовує роботу з обліку, експлуатації, ремонту та випробування пожежних рукавів;

аналізує причини виведення з оперативного розрахунку пожежно-рятувальної (аварійно-рятувальної) техніки, готує відповідні пропозиції;

організовує роботу з ведення оперативно-службової документації з охорони та безпеки праці.

Четверта зміна (караул):

організовує роботу із складання, відпрацювання та коригування оперативних карток (планів) гасіння пожеж;

здійснює контроль за складанням та відпрацюванням карток оперативно-тактичних дій на пожежах;

розробляє (коригує) оперативно-службові документи ОКЦ (ПЗЧ) та контролює їх ведення.

14. Для організації оперативного реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події рішенням Голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій визначаються:

для територіальних органів ДСНС - зони оперативного реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події;

для АРФ ЦП - зони відповідальності щодо реагування на НС.

Рішенням начальника територіального органу ДСНС для підпорядкованих підрозділів установлюються райони виїзду з урахуванням найменшого часу їх прибуття до найвіддаленіших населених пунктів незалежно від меж районів у зоні оперативного реагування.

Райони виїзду для ПРП АРФ ЦП установлюються за погодженням з начальниками АРФ ЦП.

Дати під запис коротко.

15. З метою забезпечення оперативності реагування на пожежі для всіх гарнізонів установлюється 5 рангів (номерів) виклику сил і засобів.

Начальники гарнізо я за рангами (номерами) виклику, з урахуванням того, що за першим рангом (номером) виклику залучається до 2 оперативних розрахунків на основних пожежно-рятувальних автомобілях, за другим - від 3 до 6 розрахунків, за третім - від 7 до 10 розрахунків, за четвертим - від 11 до 15 розрахунків, за п'ятим - 16 і більше розрахунків.

16. Порядок залучення чергових сил і засобів для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події в зоні оперативного реагування гарнізону визначається розкладом виїзду підрозділів гарнізону, планами залучення сил і засобів цивільного захисту для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події та планами реагування на НС.

До розкладу виїзду підрозділів гарнізону включаються всі пожежно-рятувальні підрозділи гарнізону та можуть включатися навчальні пожежно-рятувальні частини закладів освіти ДСНС і підрозділи, що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, якщо це визначено умовами договору.

До планів залучення сил і засобів цивільного захисту для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події можуть включатися ПРП усіх видів пожежної охорони, аварійно-рятувальні служби (формування) незалежно від форми власності та підпорядкування за погодженням з їх керівниками.

Уточнення планів залучення сил та засобів цивільного захисту для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події проводиться щорічно, а коригування - у разі утворення нових, ліквідації (реорганізації) існуючих пожежно-рятувальних підрозділів незалежно від їх форми власності і підпорядкування.

У розкладі виїзду підрозділів гарнізону та планах залучення сил і засобів цивільного захисту для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події мають визначатися об'єкти, на які в разі отримання першого повідомлення про пожежу чи НС направляються сили та засоби за підвищеним рангом (номером) виклику.

Розклад виїзду підрозділів гарнізону та міжобласні плани взаємодії, витяг з регіонального плану реагування на НС зберігаються в ОКЦ. У пунктах зв'язку підрозділів гарнізону зберігаються витяги з розкладу виїзду підрозділів гарнізону, міжобласних планів взаємодії гарнізонів, плану реагування на НС регіонального та місцевого рівня та плани залучення сил і засобів цивільного захисту для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події.

Залучення додаткових сил і засобів ДСНС з інших гарнізонів визначається ДСНС або міжобласними планами взаємодії під час реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події. Сили і засоби, визначені міжобласними планами взаємодії для реагування на пожежі, НС та інші небезпечні події, залучаються через ОКЦ відповідних гарнізонів.

Залучення сил другого ешелону АРФ ЦП до гасіння пожеж, ліквідації наслідків НС та інших небезпечних подій визначається ДСНС. До складу сил першого ешелону відносяться сили органів та підрозділів ДСНС, які перебувають на цілодобовому чергуванні, до складу сил другого ешелону - сили органів та підрозділів ДСНС, строк готовності до дій за призначенням яких перевищує 2 години.

17. Спільні дії органів та підрозділів ДСНС гарнізону і спеціалізованих служб цивільного захисту в разі загрози або виникнення пожеж, НС та інших небезпечних подій здійснюється відповідно до інструкцій (планів) взаємодії, що складаються на рівні:

начальників територіальних органів ДСНС - із керівниками обласних спеціалізованих служб цивільного захисту;

начальників районних управлінь (відділів) територіального органу ДСНС - із

Дати під
запис
коротко.

керівниками районних (міських) спеціалізованих служб цивільного захисту; начальників ДПРЗ (ПРП), що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів,- із керівниками таких об'єктів, які уклали відповідні договори.

18. Інструкція (план) взаємодії в разі загрози виникнення та виникнення пожежі, НС чи іншої небезпечної події визначає:

суб'єктів взаємодії;

завдання та порядок дій суб'єктів взаємодії;

канали та засоби зв'язку, що використовуються для взаємодії;

алгоритм обміну інформацією про загрозу виникнення та виникнення пожеж, НС та інших небезпечних подій, перекриття проїздів, відключення мереж протипожежного водопостачання, аварійні роботи на газо-, водопроводах, лініях електропередач, теплотрасах тощо;

алгоритм виклику та взаємодії спеціалізованих служб цивільного захисту для виконання спеціальних робіт під час гасіння пожеж, ліквідації наслідків НС та інших небезпечних подій;

організація здійснення спільних заходів;

заходи безпеки під час організації оперативних дій.

19. Сили та засоби гарнізону залучаються до виконання завдань за призначенням відповідно до покладених на ДСНС функцій та з урахуванням призначення техніки.

Організація караульної служби в органах та підрозділах ДСНС

Караульна служба - комплекс заходів, що здійснюються для підтримання постійної готовності особового складу, техніки та оснащення чергових караулів (змін, відділень) до виконання завдань за призначенням.

1. Основні завдання караульної служби:

забезпечення постійної готовності чергових сил до виконання завдань за призначенням;

забезпечення оперативного реагування на отримані повідомлення про пожежі, НС та інші небезпечні події;

забезпечення охорони від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів;

підтримання постійного зв'язку із спеціалізованими службами цивільного захисту;

підтримання техніки, обладнання та оснащення в готовності до застосування за призначенням;

контроль за збереженням, правильною експлуатацією технічних засобів електронної комунікації та засобів інформатизації;

оперативний облік та контроль за станом утримання джерел зовнішнього протипожежного водопостачання в районі виїзду ПРП.

2. Чисельність особового складу чергових караулів (змін), кількість і тип пожежно-рятувальної, аварійно-рятувальної та спеціальної техніки, що знаходиться в оперативному розрахунку визначається штатом (штатним розписом).

3. Особовий склад чергових караулів ПРП розподіляється на відділення відповідно до табелів оперативного розрахунку на пожежно-рятувальну, аварійно-рятувальну та спеціальну техніку.

У складі чергового караулу пожежно-рятувальної частини повинно бути не менше двох відділень на основній пожежно-рятувальній техніці, а у складі чергового караулу пожежно-рятувального поста - не більше одного відділення.

4. До складу чергового караулу ПРП може входити штатне аварійно-рятувальне відділення на спеціальній аварійно-рятувальній машині (далі - САРМ).

В окремих випадках оперативний розрахунок на САРМ може призначатися нарядом на службу із складу другого відділення чергового караулу ПРП на

Дати під
запис
коротко.

автоцистерні (окрім водія), які пройшли відповідну підготовку. Командир другого відділення на автоцистерні може призначатися начальником аварійно-рятувального розрахунку та водієм САРМ, за умови наявності в нього документів на право керування ТЗ.

5. У ПРП територіальних органів ДСНС і АРФ ЦП передбачається резерв 100 відсотків основних і 50 відсотків спеціальних пожежно-рятувальних автомобілів, які укомплектовуються за табелем належності і утримуються в готовності до використання за призначенням.

Резерв аварійно-рятувальної, інженерної та допоміжної техніки визначається начальниками територіальних органів ДСНС та АРФ ЦП.

6. Після отримання повідомлення про виникнення пожежі, НС чи інших небезпечних подій, зважаючи на первинну інформацію з місця події та тактико-технічні характеристики пожежно-рятувальної техніки, що знаходиться на оснащенні підрозділу, начальник чергового караулу (зміни) може прийняти рішення щодо виїзду чергових сил на резервній техніці, з подальшою доповіддю диспетчера (радіотелефоніста, підмінного радіотелефоніста) про це до ОКЦ.

7. Для особового складу чергових змін ОКЦ, чергових караулів (змін) ПРП та АРЗ СП та АРФ ЦП установлюється цілодобовий режим чергування в 4 зміни. Особовий склад закріплюється за черговими караулами (змінами) наказами відповідних начальників.

Начальниками територіальних органів ДСНС та АРФ ЦП для особового складу піротехнічних, гірських, гірничих, водолазно-рятувальних, кінологічних розрахунків, підрозділів радіаційного, хімічного та біологічного захисту, а також підрозділів забезпечення може встановлюватися інший режим чергування.

8. У ПРП, які забезпечують охорону від пожеж об'єктів атомних електростанцій, видобутку, підготовки та транспортування нафти, інших горючих і займистих речовин на підставі договорів, караульна служба може організовуватися вахтовим методом відповідно до законодавства України.

9. До несення служби у складі чергових караулів (змін) ПРП, АРФ ЦП та АРЗ СП заборонено залучати осіб, які не мають відповідної підготовки, не можуть нести караульну службу за станом здоров'я, знаходяться в стані алкогольного (наркотичного) сп'яніння або відсторонені від виконання обов'язків.

За наказом начальника ПРП, АРФ ЦП та АРЗ СП на період стажування до складу чергових караулів (змін) може включатися особовий склад, який не пройшов професійну підготовку (професійно-технічне навчання), при цьому він не може допускатися до самостійного виконання обов'язків, визначених табелем оперативного розрахунку, та призначатися для самостійного несення служби на постах і в дозорах на підприємствах, в установах, організаціях та на інших об'єктах, на яких забезпечується охорона від пожеж на підставі договорів.

10. Техніка, обладнання, оснащення та спорядження, що зазнали пошкоджень і не можуть застосовуватися для гасіння пожеж, ліквідації наслідків НС та інших небезпечних подій, замінюються на резервні.

У разі відсутності резервної основної та спеціальної техніки проводиться тимчасова передислокація резервної техніки з підрозділів відповідно за рішенням:

начальника ДПРЗ - між підрозділами, що входять до його складу;

начальника районного управління (відділу) територіального органу - між підрозділами, що дислокуються в межах одного району;

оперативним черговим по гарнізону - між підрозділами гарнізону.

2) Організація зміни чергових караулів

1. Зміна чергових караулів (змін) у всіх підрозділах територіального органу ДСНС проводиться в один і той самий час та визначається розпорядком дня чергових підрозділів територіального органу ДСНС.

Дати під
запис
коротко.

<p>Час зміни чергових караулів у ПРП, що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, устанавлюється за погодженням із керівниками цих об'єктів.</p> <p>2. Перед заступанням на чергування начальник караулу отримує від попереднього начальника караулу інформацію про оперативну обстановку в районі виїзду підрозділу, відключення мереж водопостачання, перекриття проїздів, несправності засобів зв'язку тощо.</p> <p>3. Начальник караулу, що заступає на чергування, повинен: зібрати особовий склад у захисному одязі пожежника і спорядженні, перевірити його наявність і готовність до несення служби, зовнішній вигляд і стан форменого одягу, спеціального захисного одягу та спорядження, наявність і термін дії службових посвідчень (у водіїв додатково посвідчення водія, медичної довідки, свідоцтва на право керувати спеціальними автомобілями), у разі виявлення недоліків ужити заходів щодо їх усунення; розподілити особовий склад за номерами оперативного розрахунку на пожежно-рятувальні автомобілі відповідно до табелів оперативних розрахунків, призначити внутрішній наряд, у підрозділах, що забезпечують охорону від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, додатково розподілити пости, дозори. Особовий склад караулу під час розподілу за номерами оперативного розрахунку на пости і дозори займає місця відповідно до схеми розташування особового складу чергового караулу за номерами оперативного розрахунку; перевірити знання особовим складом своїх обов'язків та провести інструктаж.</p> <p>4. Начальник караулу, який змінюється, збирає особовий склад у повсякденній формі одягу та підбиває підсумки його роботи за минулу добу, визначає недоліки, указує на шляхи їх усунення.</p> <p>5. Начальник караулу, який заступає на чергування, повідомляє начальнику караулу, який здає чергування, про готовність особового складу до приймання чергування. Начальник караулу, який здає чергування, отримавши повідомлення, розташовує свій караул у повсякденній формі одягу перед караулом (зміною), який заступає.</p> <p>6. Після прибуття посадової особи, яка прибула для проведення зміни чергування, начальник караулу, який здає чергування, доповідає про готовність до здачі чергування.</p> <p>Особа, яка прибула для проведення зміни чергування, перевіряє готовність особового складу караулу, який заступає на чергування, доводить оперативну обстановку в районі виїзду підрозділу і в гарнізоні, після чого проводить інструктаж. За її командою особовий склад приступає до здавання та приймання чергування.</p> <p>7. Особовий склад караулу, який заступає на чергування, відповідно до табеля оперативного розрахунку й опису майна приймає техніку, обладнання й оснащення, технічні засоби електронної комунікації, засоби інформатизації та оповіщення, оперативно-службову документацію, проводить перевірку ЗІЗОД, території підрозділу і стан службових приміщень.</p> <p>8. Резервна техніка приймається командирами відділень, водіями або пожежними-рятувальниками, призначеними начальником караулу, який заступає на чергування.</p> <p>9. Про результати здавання та приймання чергування особовий склад доповідає начальникам своїх караулів через командирів відділення щодо технічного стану обладнання й оснащення, засобів зв'язку та оповіщення, стану службових приміщень і території, укомплектованості спеціальної техніки.</p> <p>10. Начальник караулу, який здає чергування, передає оперативно-службові документи, уживає заходів для усунення виявлених недоліків.</p> <p>11. Особа, яка здійснює зміну чергування, приймає від начальників караулів доповіді про результати здавання та приймання чергування, затверджує наряд на службу,</p>	<p>Дати під запис коротко.</p>
---	--------------------------------

3. У загальнодоступних місцях вивішується дошка документації, на якій розміщуються: розпорядок дня, розклад занять, інша оперативно-службова документація та інформація.

4. Куріння в службових приміщеннях заборонено. Місце для куріння визначається наказом начальника ПРП (АРФ ЦП, АРЗ СП) та облаштовується згідно з вимогами правил пожежної безпеки.

5. Опалення приміщень організовує начальник ПРП (АРФ ЦП, АРЗ СП). Упродовж усього опалювального періоду в приміщеннях із постійним перебуванням особового складу повинна підтримуватися температура повітря не нижче ніж 18 градусів Цельсія, а в приміщеннях для зберігання техніки, обладнання та оснащення чергових сил - не нижче ніж 10 градусів Цельсія. До початку опалювального періоду системи центрального опалення, автономні котли, печі і димоходи перевіряються, обслуговуються, за потреби ремонтуються, печі та котли опломбовуються. У разі використання для опалення автономних котлів або пічного опалення наказом начальника ПРП (АРФ ЦП, АРЗ СП) призначаються особи, які організують експлуатацію котлів і пічне опалення в опалювальний період.

6. Освітлення приміщень на території має бути електричним. Приміщення з постійним перебуванням особового складу (службові приміщення внутрішнього наряду) повинні обладнуватися основним освітленням і черговим зеленим кольору. Основне освітлення караульного приміщення повинне вмикатися з ПЗЧ. Під час відпочинку особового складу в нічний час у караульному приміщенні повинне працювати чергове освітлення. Контроль за використанням освітлення покладається на осіб внутрішнього наряду. На випадок тимчасового порушення електропостачання органи управління та підрозділи ДСНС повинні бути забезпечені резервними джерелами електроживлення, електричними ліхтарями (гасовими лампами).

7. Усі допоміжні технічні та спеціальні приміщення мають зачинятися на замки. На ПЗЧ, у приміщенні оперативного чергового АРФ ЦП та АРЗ СП, має знаходитися комплект запасних ключів від усіх приміщень, будівель.

4. Закріплення вивченого матеріалу

– 2 хв.

Питання для закріплення:

- 1) Організація внутрішньої, караульної та гарнізонної служби в пожежно-рятувальних підрозділах;
- 2) Організація зміни чергових караулів;
- 3) Утримання службових приміщень.

5. Підбиття підсумків – 3 хв.:

- вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги;
- оголосити оцінки;
- відповісти на запитання.